

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123202759
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123202759.1

Uznesenie

Okresný súd v Prešove v právnej veci žalobkyne: Q. D., K.. XX.X.XXXX, bytom X. XXX/X, W., proti žalovanému: Q. D., K.. XX.X.XXXX, bytom X. XXX/X, W., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Budovateľská 1, 040 15 Košice - Šaca, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.03.2023, žiadala, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by zakázal žalovanému počnúc prvým dňom po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vstupovať do bytu nachádzajúcim sa v bytovom dome so súp. č. XXX, ktorá stojí na pozemku parcely registra „C“ č. XXX/X. evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre Okresný úrad W., Obec: W., katastrálne územie: W., vo vchode X. Č.. X, na poschodí č. X, byt č. XX do ktorého vstupné dvere sa nachádzajú na pravej strane chodby tiahnucej sa od vchodu do budovy a ktorý pozostáva z troch obytných miestností a príslušenstva a to počas doby trvania vlastníckeho práva žalobkyne k týmto nehnuteľnostiam. Ďalej, aby súd zakázal žalovanému vstupovať do rodinného domu, súpisné číslo X B. R. X., ktorý stojí na pozemku parcely registra „C“ č. XXX a na parcely registra „C“ č., XX, Č.. XXX U. Č.. XXXX/X; nachádzajúce sa v katastrálnom území X. a sú vedené Okresným úradom Sabinov, katastrálny odbor na LV č. XXX; vstupovať na pracovisko Žalobkyne u zamestnávateľa, ktorým je spoločnosť Q. - U., B. Q. V. K. T. Z. XXX/X B. W. počas doby trvania jej pracovného pomeru k zamestnávateľovi: písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne kontaktovať žalobkyňu a priblížiť sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako päť metrov.

2. Návrh odôvodnila tým, že žalovaný bol Okresným súdom Prešov rozsudkom č. k. 6T/44/2021 zo dňa 10.01.2022 právoplatne uznaný vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona a zločinu všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 5 (päť) rokov. Na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia Košice - Šaca. Žalovanému bolo nariadené aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 27Pc/36/2021 zo dňa 19.1.2022 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 24CoP/41/2022 zo dňa 18. 10.2022 bolo manželstvo žalovaného a žalobkyne, na návrh žalobkyne, právoplatne rozvedené. Žalobkyňa a žalovaný sú bezpodielovými spoluvlastníkmi bytu nachádzajúcim sa v bytovom dome so súp. č. XXX, ktorá stojí na pozemku parcely registra „C“ č. XXX/X, evidovanej na liste vlastníctva č. XXXX pre Okresný úrad W., Obec: W., katastrálne územie: W., vo vchode X. Č.. X, na poschodí č. X, byt č. XX do ktorého vstupné dvere sa nachádzajú na pravej strane chodby tiahnucej sa od vchodu do budovy a ktorý pozostáva z troch obytných miestností a príslušenstva (ďalej len „byt“). Žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou rodinného domu, súpisné číslo X v obci X., ktorý stojí na pozemku parcely registra „C“ č. XXX a ďalších parciel registra „C“ č., XX,

Č.. XXX U. Č.. XXXX/X ; všetky nehnuteľnosti sa nachádzajú v katastrálnom území X. a sú vedené Okresným úradom Sabinov, katastrálny odbor na LV č. XXX. Žalovaný približne 10 rokov žalobkyňu pod vplyvom alkoholu psychicky a fyzicky týral a bol ku nej a následne aj k deťom agresívny, vyhrážal sa im ujmu na zdraví a aj smrťou. Denne užíval v nadmernom množstve alkoholické nápoje a z dôvodu závislosti bol cca 13 -15 krát hospitalizovaný na psychiatrii. Dňa 3.1.2021 žalovaný žalobkyňu opätovne fyzicky napadol. Po tom, ako do nej hodil diaľkový ovládač do oblasti tváre, čím jej rozbil nos. chytil ju oboma rukami za krk a škrtil ju až do chvíle, dokiaľ k nemu nepríbehol syn S.. Žalovaný počas fyzického konfliktu napadol aj syna S. kuchynským nožom s dĺžkou čepele 22 cm. Takýmto spôsobom mu spôsobil rezné rany na ľavom stehne nohy, na ruke a reznú ranu na ruje spôsobil aj žalobkyňi. Žalobkyňa a syn z obavy o ich zdravie a život pred ďalším útokom Žalovaného ušli do vedľajšej izby. Žalovaný sa jej naďalej verbálne vyhrážal slovami, že bude mŕtva. Po tom, ako mu odmietli kúpiť alkohol, zaslal SMS správu s textom " nesplnili ste podmienku, do bytu sa nedostanete". Dňa 6.1.2021 v byte otvoril na plynovom kuchynskom sporáku plynové ventily a bez ich zapálenia úmyselne nechal unikať plyn do priestorov bytu. ako aj ostatných bytových a nebytových priestorov bytového domu . Privolaní príslušníci PZ a HaZZ SR boli nútení byt otvoriť násilím. V bytovom dome sa v tom čase nachádzalo približne 40 osôb, ktorí boli z dôvodu ochrany ich života a zdravia pred hroziacim výbuchom evakuovaní. Po spáchaní vyššie popísaného skutku bol Žalovaný vzatý do väzby. Obava žalobkyne napriek tomu neustala. Psychický nátlak na žalobkyňu vyvíja žalovaný aj po obmedzení osobnej slobody. Žalovaný odoslal žalobkyňi z výkonu trestu dva listy. Z obsahu listu č. 1 vyplýva, že žalovaný je si plne vedomý toho, že návrh na rozvod nepodala žalobkyňa v čase, keď bol doma, pretože ju by bol potrestal. Ďalej uvádza, že pre neho " neexistujú zákazy" a porozprávajú sa " napriek tomu. Že pôjdem sedieť. "Na margo rozvodu uvádza, že manželský sľub, ktorý si dali pre neho platí " až do smrti", " že ťa neopustím." " Keď padneme tak padneme spolu". V liste č. 2 v psychickom nátlaku pokračuje. Z činu všeobecného ohrozenia sa vysmieva. Uvádza, že po väzbe si potrebuje " vyhodit' z kopýtka" . Z celého kontextu je nepochybné, že prípadné ďalšie kroky vo vzťahu k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov budú ďalšou zámkienkou na agresívne a nebezpečné správanie sa žalovaného. Napriek tomu, že je žalovaný vo výkone trestu odňatia slobody nepoklesol stupeň nebezpečenstva, ktoré žalobkyňi od žalovaného hrozí. Každou listovou zásielkou stúpa intenzita závažnej ujmy . Napriek tomu, že je Žalovaný vo výkone trestu, výchovný efekt u žalovaného nenastal. Zo správania žalovaného je nepochybné, že spoločenské nebezpečenstvo nepominulo a na strane žalobkyne existuje dôvodná obava z momentu jeho prepustenia. Žalobkyňa má za to, že podanie žaloby v čase, kedy je Žalovaný vo výkone trestu je odôvodnené, aj keď sa neodkladným opatrením v zásade upravujú pomery, ktoré je potrebné upraviť bezodkladne . Okamih prepustenia žalovaného nie je známy a už počas výkonu trestu odňatia slobody existuje z jeho strany nebezpečenstvo, ktoré dosahuje úroveň psychického teroru. Na strane žalobkyne je dôvodná obava, že v momente jeho prepustenia nastane moment fyzického teroru okamžite. Žalobkyňa podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že žalovaný v spoločne užívanom byte vykonával voči jej osobe násilie a svojím správaním ohrozoval na živote aj ostatných obyvateľov bytového domu. Žalobkyňa sa zdržiava aj v rodinnom dome v X. Č.. X, z obavy pred fyzickými útokmi žalovaného a z dôvodu starostlivosti o otca. Agresivita žalovaného už pred rozvodom manželstva dosahovala takú úroveň, že žalobkyňa z obavy o vlastný život napriek evidentnému fyzickému a psychickému týraniu na žalovaného nepodala ani jedno trestné oznámenie. Z výhražného kontextu listov, ktoré žalobkyňi odoslal po rozvode je zrejmé, že rozvod manželstva na podnet žalobkyne považuje žalovaný za "neprijateľný" a žalovanej deklaruje, že sľub pre neho platí až do smrti, že ju neopustí a keď padnú, tak padnú spolu. Na strane žalobkyne existuje dôvodná obava, že jej žalovaný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody fyzicky ublíži a využije k tomu všetky dostupné miesta aj na ulici alebo pracovisku. Návrh na zákaz úmyselného priblíženia sa navrhuje spojiť s kontrolou dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami. Žalobkyňa má za to, že na základe relevantných dôkazov preukázala existenciu fyzického a psychického násillia alebo hrozby takýmto násillím.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20170501>>. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20170501>> rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Ustanovenie § 325 ods. 2 písm. e/ CSP predstavuje snahu zákonodarcu riešiť otázku domáceho násillia a situáciu jeho obetí. Predpokladom aplikácie týchto ustanovení je určitý stupeň intenzity fyzického či psychického násillia a to taký, ktorý znamená neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia s páchatelom násillného chovania. Intenzita násillného chovania musí byť teda spôsobilá natoľko znížiť kvalitu a možnosť spolužitia v spoločnej domácnosti, že sa toto spolužitie stane objektívne neakceptovateľným, prípadne až nemožným. Uvedené platí nielen v prípadoch žitia v spoločnej domácnosti, či v jednom dome alebo byte, ale napr. aj pre prípady, keď obeť násillia v dome či v byte priamo nežije, avšak zdržiava sa v ňom napr. z dôvodu pravidelných návštev iných osôb tam žijúcich. Pre rozhodnutie súdu je preto významným stupeň vyvinutého fyzického či psychického násillia, resp. hrozba takéhoto správania. Keďže rozhodnutie súdu v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/ CSP je významným zásahom do práv a predstavuje určitú sankciu vo vzťahu k páchatelovi násillia, musí byť už samotná existencia konkrétneho fyzického či psychického násillia alebo existencie jeho hrozby dostatočne osvedčená, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu.

13. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/, g/ i h/ CSP <[aspi://module='ASPI'&link='160/2015 Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999'](https://www.aspi.sk/module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.'&ucin-k-dni='30.12.9999')> je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. Násillie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, psychickej škody a podobne. Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického útoku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek útokoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo10/2012).

14. Základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Z citovaného ustanovenia § 325 ods. 1 CSP vyplýva, že jedným zo zákonných dôvodov na nariadenie neodkladného je nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov subjektov konania v dôsledku hroziacej alebo v danom čase už existujúcej ujmy. Táto ujma musí byť konkrétna a bezprostredná vo vzťahu k právu alebo nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Jej následkom musí byť priame zhoršenie právneho alebo faktického postavenia niektorého zo subjektov, ktoré vyžaduje rychlu, hoci len dočasnú, úpravu pomerov. Z dočasného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva aj osobitný postup súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení, kde vzhľadom na záujem o včasnú ochranu bezprostredne ohrozených práv a oprávnených záujmov strán, nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie pri rozhodovaní o veci samej. Avšak navrhovateľ musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva, a ktoré osvedčujú existenciu reálnej a bezprostrednej ujmy na právnom alebo faktickom postavení strán.

15. Zo žalobkyňou predložených listinných dôkazov ako aj zo svojej úradnej činnosti má súd osvedčené také doterajšie konanie žalovaného, ktoré ohrozuje telesnú aj duševnú integritu žalobkyne, nemá však osvedčenú nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Žalovaný je toho času vo výkone trestu odňatia slobody Košice - Šaca. Telefonicky bol kontaktovaný Ústav na výkon trestu odňatia slobody, kde bolo súdu oznámené, že žalovaný do výkonu trestu nastúpil dňa 07.01.2021 a výkon trestu mu končí dňa 07.01.2026. Žalovaný si nepodal návrh na podmienené prepustenie, keďže na to ešte nemá nárok. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobkyňa neosvedčila potrebu bezodkladnej ochrany, keďže žalovaný sa z objektívnych dôvodov nemôže dopustiť konania, ktoré žalobkyňa navrhuje, aby mu bolo zakázané. Žalovaný sa v súčasnosti nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a ani v blízkej dobe nebude prepustený. Preto nie je za súčasného stavu daná potreba neodkladnej úpravy pomerov strán navrhovaným neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie nemá nahrádzať konanie vo veci samej. Žalobkyňa nič nebráni domáhať sa svojich nárokov žalobou vo veci samej.

16. Ak žalobkyňa tvrdí, že okamih prepustenia žalovaného jej nie je známy tak súd poukazuje na § 46 ods. 8 písm. b) Trestného poriadku, podľa ktorého poškodený, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Podľa odseku 9, bez žiadosti poškodeného orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne poškodenému informácie podľa odseku 8, ak zistí, že poškodenému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode.

17. Záverom súd uvádza, že v prípade, ak bude žalovaný podmienené prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, súd mu môže podľa § 68 ods. 1 v spojení s § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona uložiť povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k určenej osobe - poškodenej. Zároveň ak budú na to dôvody, môže žalobkyňa podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Súd rozhodol v tomto uznesení aj o trovách konania, nakoľko ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí a postupom podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP za uplatnenia princípu procesného úspechu strán, súd nepriznal procesne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania, nakoľko mu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).